

UZASADNIENIE
do projektu uchwały Rady Powiatu Słupskiego
w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku

Dnia 31 stycznia 2014 roku*.....
złożyła do Wojewody Pomorskiego skargę na działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku dotyczącą przewlekłego i biurokratycznego załatwienia sprawy przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.

W dniu 10 lutego 2014 roku Wojewoda Pomorski, zgodnie z art. 231 w związku z art. 229 pkt 4 ustawy Kodeksu postępowania administracyjnego, przekazał według właściwości skargę *....., z dnia 23 stycznia 2014 roku, do Rady Powiatu Słupskiego, bowiem zgodnie z art. 229 pkt. 4 Kodeksu postępowania administracyjnego organem właściwym do rozpatrzenia skargi na działalność kierowników jednostek organizacyjnych powiatu jest rada powiatu.

Natomiast zgodnie z art. 16. ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym rada powiatu kontroluje działalność powiatowych jednostek organizacyjnych poprzez komisję rewizyjną.

W związku z powyższym Komisja Rewizyjna Rady Powiatu Słupskiego na zlecenie Rady Powiatu Słupskiego w dniu 17 kwietnia br. zbadała zasadność skargi.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, ustaliła co następuje:

*..... od 2005 roku pełnili funkcję spokrewnionej rodziny zastępczej początkowo dla trójki małoletniego rodzeństwa. W lipcu 2010 roku najstarszy z wychowanków został umieszczony w placówce opiekuńczo-wychowawczej, wobec czego od tej pory rodzina sprawowała opiekę nad dwójką rodzeństwa. Z dniem 1 stycznia 2012 roku na mocy zapisów art. 226 ust. 1 pkt 1 ppkt b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *..... stali się dla dwójki małoletnich przebywających u nich rodziną zastępczą niezawodową, bowiem dotychczasowe rodziny spokrewnione tworzone przez inne osoby niż wstępnych lub rodzeństwo dziecka stały się rodzinami niezawodowymi dla dzieci dotychczas umieszczonych w rodzinach. Jednocześnie rodzina nie spełniała warunków do wydania jej zaświadczenia kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 45 wyżej cytowanej ustawy, co uprawniałoby ją do sprawowania pieczy zastępczej nad ewentualnymi, kolejnymi dziećmi.

W dniu 2 sierpnia 2012 roku *..... złożyła wniosek o przeprowadzenie wobec niej procedury kwalifikacyjnej w celu uzyskania szkolenia i podpisania z nią umowy na prowadzenie zawodowej rodziny zastępczej. W odpowiedzi z dnia 3 września 2012 roku (odpowiedź udzielona w ciągu miesiąca – 1 i 2 września 2012 roku były dniami wolnymi od pracy) dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku poinformowała *....., że w dniu 5 lipca 2012 roku zakończyła się ostatnia edycja szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz że prowadzony jest nabór na kolejne szkolenie, o terminie którego *..... zostaną poinformowani.

* Jawność danych została wyłączona na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zmianami).
Wyłączenie jawności tych danych dokonał Jan Fafara w dniu 07.05.2014 roku.

*..... rozpoczęli udział w kolejnej edycji szkolenia w dniu 29 października 2012 roku. W związku z powyższym w dniu 9 listopada 2012 roku złożyli wniosek o wszczęcie wobec nich procedury kwalifikacyjnej do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W toku kompletowania dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia kwalifikacji *..... przyznała, że została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne, co zostało potwierdzone zaświadczeniem z Krajowego Rejestru Karnego. O fakcie tym *..... nie informowała wcześniej żadnego z pracowników Centrum. Zgodnie z zapisem art. 42 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby skazane wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe nie mogą tworzyć zawodowej i niezawodowej rodziny zastępczej, a tym samym otrzymać wymaganej przepisami kwalifikacji. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku wyjaśniła, że mimo karalności *..... umożliwiono *..... udział w szkoleniu ze względu na fakt, iż deklarowali oni chęć podniesienia swoich kompetencji wychowawczych oraz pogłębienia wiedzy z zakresu pieczy zastępczej. Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe zakończyło się 25 stycznia 2013 roku.

W dniu 13 marca 2013 roku *..... złożyli wniosek o wydanie im zaświadczenia kwalifikacyjnego. Pismem z dnia 15 kwietnia 2013 roku, które poprzedzone zostało ponownym zapytaniem do Krajowego Rejestru Karnego, zostali poinformowani o odmowie wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego ze względu na niespełnianie wymogu art. 42 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (odpowiedź na wniosek *..... sporządzono w ciągu miesiąca – 13, 14 kwietnia 2013 roku były dniami wolnymi od pracy).

Jak wynika z wyjaśnień dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku *..... mając świadomość niespełniania wymogów dotyczących niekaralności, stawianych kandydatom na rodziny zawodowe i niezawodowe złożyła wniosek do Sądu Rejonowego w Słupsku o umieszczenie w jej rodzinie zastępczej 13 – letniej wychowanki Domów dla Dzieci w Ustce. Sąd w kwietniu 2013 roku bez uzyskania opinii Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku umieścił na czas postępowania małoletnią w rodzinie, po czym zwrócił się o informację, z jakich powodów *..... nie otrzymali kwalifikacji. Po przedstawieniu sytuacji Sądowi wydanie ostatecznego postanowienia w sprawie umieszczenia małoletniej w rodzinie *..... *....., zostało przełożone do czasu zatarcia wyroku *..... i dokonania kwalifikacji przez tutejsze Centrum – postanowienie Sąd wydał w dniu 3 października 2013 roku. złożyła również w Sądzie wniosek o kolejną trójkę rodzeństwa przebywającego w Domach dla Dzieci w Ustce. W tym przypadku Sąd pismem z dnia 17 maja 2013 roku zwrócił się o opinię do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku. Centrum wydało negatywną opinię, szczególnie ją uzasadniając. W przypadku tej trójki małoletnich placówka prowadziła intensywną pracę z ich rodziną biologiczną, w konsekwencji czego dzieci powróciły do domu rodzinnego.

W dniu 23 kwietnia 2013 roku *..... w Starostwie Powiatowym w Słupsku złożyli wniosek o podpisanie z nimi umowy zlecenia na zawodową rodzinę zastępczą. Pismem z dnia 29 kwietnia 2013 roku Starosta Słupski udzielił odpowiedzi, ponownie informując o przyczynach braku możliwości przeprowadzenia wobec rodziny postępowania kwalifikacyjnego oraz podpisania ewentualnej umowy.

* Jawność danych została wyłączona na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zmianami).
Wyłączenie jawności tych danych dokonał Jan Fafara w dniu 07.05.2014 roku.

Po zatarciu skazania*....., które nastąpiło w lipcu 2013 roku, w dniu 1 sierpnia 2013 roku*..... złożyła wniosek o wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego i podpisanie umowy, następnie w dniu 5 sierpnia 2013 roku małżonkowie złożyli wniosek o wszczęcie wobec nich procedury kwalifikacyjnej. Dokumenty wymagane w procesie kwalifikacji rodzina dostarczała do dnia 19 września 2013 roku (z taką datą dostarczono zaświadczenia lekarskie). W toku prowadzonego postępowania kwalifikacyjnego Centrum ponownie wystąpiło o wydanie zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego. Zwrócono się również z wnioskiem do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupsku o sporządzenie opinii na temat funkcjonowania rodziny w środowisku. Na podstawie przeprowadzonych testów psycholog sporządził opinię psychologiczną, sporządzono również opinię pedagogiczną. Zgodnie z rozdziałem IV procedury kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku wprowadzonej zarządzeniem nr 83/2012 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku z dnia 7 listopada 2012 roku, kwalifikacji rodziny dokonuje zespół ds. kwalifikowania kandydatów, na posiedzenie którego mogą również zostać zaproszeni psycholog, pracownik socjalny oraz inne osoby biorące udział w kwalifikacji.

W dniu 30 września 2013 roku odbyło się posiedzenie zespołu ds. kwalifikowania kandydatów, w którym uczestniczyli: dyrektor, dwóch specjalistów pracy z rodziną, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog, trener szkolący rodzinę, pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupsku. Na podstawie zebranej dokumentacji oraz oceny predyspozycji i motywacji rodziny do sprawowania pieczy zastępczej zespół zakwalifikował*..... do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Wobec powyższego w dniu 30 września 2013 roku sporządzono dla*..... zaświadczenia kwalifikacyjne kończące procedurę kwalifikacji rodziny zastępczej.

Jak oświadczyła dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku w dniu 7 października 2013 roku zarówno ona, jak i jedna z pracownic zespołu ds. pieczy zastępczej rozmawiały z*....., wyjaśniając jej przyczyny niezakwalifikowania rodziny na zawodową, a jedynie na niezawodową. Wobec faktu zgłaszania kolejnych wątpliwości przez*..... dyrektor zaproponowała spotkanie obojga małżonków z pracownikami zespołu ds. pieczy zastępczej w celu przedstawienia rodzinie szczegółowego uzasadnienia decyzji oraz wyjaśnienia wszystkich zgłaszanych niejasności. W dniu 22 października 2013 roku odbyło się spotkanie, w którym poza*..... uczestniczyli: dyrektor, dwóch specjalistów pracy z rodziną zatrudnionych w zespole ds. pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku, dwóch psychologów zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku – spotkanie rozpoczęło się o godz. 15.40. Z wyjaśnień dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku wynika, że odpowiedziano na wszystkie pytania*....., zostały im szczegółowo wyjaśnione przyczyny niezakwalifikowania do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, po czym rodzina potwierdziła, że przyjęła przedstawione argumenty i zadeklarowała dalszą współpracę z pracownikami Centrum. W trakcie spotkania wyjaśniono również kwestie związane ze sprzeciwem z dnia 14 października 2013 roku złożonym przez*.....*..... w przedmiocie informacji przekazanej przez Centrum do Sądu. Mimo wyjaśnienia ustnego w dniu 13 listopada 2013 roku sporządzono pismem odpowiedź na sprzeciw.

* Jawność danych została wyłączona na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zmianami).
Wyłączenie jawności tych danych dokonał Jan Fafara w dniu 07.05.2014 roku.

W dniu 4 grudnia 2013 roku*..... złożyła do Starosty Słupskiego kolejny wniosek o podpisanie z nią umowy na rodzinę zastępczą zawodową. Wniosek w dniu 5 grudnia 2013 roku został skierowany do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku zgodnie z kompetencjami. Dyrektor udzieliła odpowiedzi pismem z dnia 31 grudnia 2013 roku dochowując miesięcznego terminu załatwienia sprawy.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku podkreśliła, że do zadań jej jednostki wyznaczonej na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m. in. kwalifikowanie osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także zapewnienie wsparcia i pomocy osobom sprawującym pieczę oraz szkolenie rodzin zastępczych mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Proces kwalifikowania rodzin zastępczych jest bardzo szczegółowy i wnikliwy, wymaga od kandydatów wypełnienia i dostarczenia wielu dokumentów, które niezbędne są do określenia, czy spełniają*..... wymagania stawiane przez ustawodawcę. Przez psychologa i pedagoga sporządzane są opinie, na podstawie których określone są predyspozycje i motywacja rodziny do pełnienia danej formy pieczy zastępczej. Ponieważ proces jest złożony i wymaga analizy funkcjonowania rodziny na wielu płaszczyznach kwalifikowanie odbywa się w oparciu o decyzję zespołu specjalistów, który podejmuje ją na podstawie zebranej dokumentacji, dotychczasowej współpracy z rodziną oraz posiadanej wiedzy i doświadczenia, kierując się przede wszystkim dobrem i bezpieczeństwem dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych.

Należy również podkreślić, że większość wniosków i pism kierowanych przez*..... do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku lub Starosty Słupskiego dotyczyło ustanowienia ją zawodową rodziną zastępczą. Z akt sprawy wynika, że stanowisko Centrum w tej kwestii szczegółowo zostało wyjaśnione*..... Na wszystkie pisma i wnioski sporządzane były odpowiedzi w terminach zgodnych z kodeksem postępowania administracyjnego.

Ustosunkowując się do zarzutów skarżącej dotyczących braku wsparcia szkoleniowego, czy braku możliwości uczestniczenia w działaniach integracyjnych dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku poinformowała, że od 2012 roku Centrum realizuje projekty szkoleniowe kierowane do rodzin zastępczych. Nabór do projektów jest otwarty. Każdorazowo ogłoszenia o naborze publikowane są na stronie internetowej Centrum, rodziny są również informowane bezpośrednio przez pracowników. Ponadto od 2013 roku prowadzona jest grupa wsparcia dla rodzin niezawodowych, o czym także pracownicy informują rodziny. Centrum zatrudnia psychologów, którzy udzielają konsultacji rodzicom zastępczym oraz ich wychowankom. Ze względu na kilkukrotne poruszanie przez*....., w różnych pismach, wątku ograniczonego dostępu do oferty Centrum, pracownik bezpośrednio z nią współpracujący w grudniu 2013 roku, w trakcie trwającego naboru do kolejnej edycji projektu szkoleniowego, dostarczył rodzinie deklarację zgłoszenia uczestnictwa w projekcie. *..... deklarację złożyła i została zakwalifikowana do udziału w projekcie. Niestety nie skorzystała z oferowanego jej wsparcia, bowiem wzięła udział tylko w 3 zajęciach szkoleniowych (na 5) w ramach warsztatu „Szkola rodzica”. Nie skorzystała z organizowanego w ramach warsztatu wyjazdu weekendowego (mogli jechać oboje rodzice zastępczy oraz wszystkie dzieci umieszczone w rodzinie) oraz wyjścia do teatru. Ponadto, mimo ciągłych pozytywnych deklaracji, nie pojawiła się na szkoleniu specjalistycznym (2 spotkania) oraz warsztacie na temat pielęgnacji dziecka (3 spotkania).

* Jawność danych została wyłączona na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zmianami).

Wyłączenie jawności tych danych dokonał Jan Fąfara w dniu 07.05.2014 roku.

Nie skorzystała również z indywidualnych konsultacji psychologicznych. Ze względu na absencję, wprowadzanie w błąd pracowników projektu oraz unikanie kontaktu z nimi, w dniu 9 kwietnia br. *..... została wykreślona z udziału w projekcie, o czym została poinformowana pisemnie.

*..... nie biorą także udziału w prowadzonych grupach wsparcia dla rodzin zastępczych, nie chcą też korzystać ze wsparcia psychologów zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.

Mając na względzie całokształt przeprowadzonego w tej sprawie postępowania wyjaśniającego, zebrany i przeanalizowany materiał dowodowy, argumenty prawne i faktyczne, Komisja Rewizyjna Rady Powiatu Słupskiego uznaje skargę za bezzasadną.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Rewizyjnej

Arkadiusz Walach

